

[8]. Тоді модель економічного зростання підприємства у формалізованому вигляді буде:

$$EP = \{B(C_1, C_2, \dots, C_n), \Phi(C_1, C_2, \dots, C_n)\} \rightarrow \max$$

де EP – економічне зростання підприємства;

B, Φ – відповідні результуючі показники господарської та фінансової діяльності;

$C_1 \dots C_n$ – змінні чинники зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на результуючі показники, з врахуванням коефіцієнтів кореляції визначених за допомогою діагностичних методів. До них можна віднести внутрішні ресурси, політику держави економічну, податкову тощо.

Отже, після проведення діагностики необхідно для прийняття рішень проводити моделювання через сбалансовану систему результуючих і змінних показників. Таким чином, запропонований комплексний підхід буде сприяти ефективності господарської діяльності підприємства.

Література

1. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу. / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулін. - М.: ИНФРА-М, 2000.-176с.
2. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами. - М.: Финансы и статистика, 2001.-800с.
3. Коласс Б. Управление фінансовою діяльністю підприємства. Проблеми, концепції і методи : учебн. посіб. : пер. с франц. / под ред. проф. Я.В. Соколова. - М. : Изд-во "Финансы", изд. об. "ЮНИТИ", 1997. - 576 с.
4. Гетьман О.О. Економічна діагностика : навч. посібн. [для студ. ВНЗів] / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. - К. : Центр навч. літ-ри, 2007. - 307 с.
5. Варганов А.С. Экономическая диагностика деятельности предприятия: организация и методология / А.С. Варганов. - М. : Изд-во "Финансы и статистика", 1991. - 81 с.
6. Верба В.А. Організація консалтингової діяльності : навч. посібн. / В. А. Верба, Т.І. Решетняк. - К. : Вид-во КНЕУ, 2000. - 242 с.
7. Диагностика потенциала фінансово-економічної стійкості підприємства : монографія / Л. А. Костирко. - Луганск : Изд-во СНУ им. В. Даля, 2004. - 240 с.
8. Ольве Н. Оценка эффективности деятельности компании / Н. Ольве, Ж. Рой, М. Ветер. - М.: Изд. дом «Вильямс», 2004.-304с.

Ситник І.В., аспірант

Кіровоградський національний технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРОДУКЦІЮ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Досягнення українськими підприємствами стійких конкурентних переваг на внутрішніх і зовнішніх ринках неможливе без

обґрунтованого використання цінового механізму та організації системи управління цінами на виготовлену продукцію. Пошук шляхів удосконалення й оптимізації процесу ціноутворення на підприємстві має стати невід'ємною частиною системи його стратегічного управління, що дозволить не лише враховувати зовнішню та внутрішню інформацію про надані можливості, обмеження і ресурси, але й вирішити протиріччя між суб'єктами ринкового середовища.

Проблемі розробки та вдосконалення стратегії ціноутворення на підприємстві присвячено роботи таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як Герасименко В.Г., Єсіпов В.Є, Корінєв В.Л., Тарасевич В.М., Тормоса Ю.Г., Шкварчук Л.О., Дейлі Дж. та ін. Аналіз літературних джерел свідчить про існування суттєвих розбіжностей у формалізації різними авторами процедур вибору цінової стратегії, а також механізму гнучкого ціноутворення у різних підгалузях машинобудування з урахуванням їхніх особливостей і специфіки.

Ринок продукції машинобудування належить до традиційних ринків, тому стратегія ціноутворення повинна розроблятися відповідно до можливостей підприємства та умов вітчизняного ринку. Вирішення цього завдання базується на формуванні адекватної системи відносин між виробником, споживачем та іншими суб'єктами ринку, а також на врахуванні їхніх інтересів.

У сучасних умовах не існує єдиного підходу ні до формування самої ціни, ні до стратегії ціноутворення. Вони можуть мати свої відмінності в залежності від специфіки діяльності виробника. Розглянемо особливості ціноутворення на прикладі такої підгалузі машинобудування, як виробництво твердих сплавів для виготовлення виробів інструментального призначення. Основною продукцією твердосплавного (ТС) виробництва є:

- твердосплавна сировина – карбіди вольфраму, що є основною складовою сировини, з якої виготовляються твердосплавні вироби.
- твердосплавні вироби – металокераміка і вироби з металокераміки, включаючи відходи та брукт, різальні пластини та ін.
- твердосплавний інструмент для обробки металів різанням, буріння скельних порід тощо.

Ціни на ТС вироби і ТС інструмент як високотехнологічну продукцію зі значним рівнем вартості обробки та високою доданою вартістю може мати значні коливання. На формування ціни на продукцію твердосплавного виробництва з врахуванням порогових обмежень більш за все впливають обсяги експорту та імпорту ТС продукції за країнами походження.

Імпорт в Україну ТС виробів за заниженою митною вартістю спостерігався протягом 2001-2005 рр. із таких країн, як Китай, Корея, Туреччина, США. Причини полягають, зокрема, у демпінгуванні цін

на українському ринку, що негативно відбивається як на діяльності українських виробників ТС, так і на державних надходженнях.

Пропозиції щодо необхідності врегулювання даного питання усвідомлюється виробниками ТС та інструментів, та неодноразово піднімався перед державними органами, що свідчить про його надзвичайну актуальність.

Вплив показників ТС виробництва та пов'язаного з ним інструментального виробництва аналізується в таких аспектах конкурентоспроможності української економіки, як збільшення експортного потенціалу, зменшення імпортозалежності, забезпечення внутрішнього ринку високотехнологічними товарами вітчизняного виробництва.

Аналіз свідчить, що протягом 2001-2011 р. обсяги споживання імпортової ТС сировини вітчизняними підприємствами зазнавали лише незначного коливання.

Фактором зростання суми платежів за ТС сировину, що українські підприємства сплачували закордонним постачальникам, є збільшення розрахункової ціни імпорту сировини, зокрема зростання світових цін на вольфрамову сировину. Різке підвищення світової ціни вольфрамового концентрату, відбулося на вартості карбіду вольфраму та ТС сумішей. Проте слід відзначити, що для українських споживачів ціни на ТС сировину зросли ще у 2004 р., що вплинуло на зниження конкурентоспроможності вітчизняних виробників ТС.

За оцінками підприємств ТС підгалузі, що виготовляють 2/3 продукції галузі, обсяг внутрішнього виробництва ТС продукції протягом останніх років коливався на рівні 60-70 т на рік. Розвиток ТС виробництва в Україні передбачає збільшення обсягів виробництва з рівня 70 т на рік, який тримається протягом останніх років і забезпечує тільки виживання підприємств і роботу на старих запасах ресурсів. При цьому необхідним є покращення якісних характеристик продукції та збільшення її наукоємності для повнішого задоволення потреб внутрішнього ринку та виходу на зовнішні ринки.

Зміна ситуації можлива за вжиття заходів і формування відповідного середовища в результаті взаємодії держави, галузі та окремих виробників. Метою такої взаємодії є відновлення технологічної бази підгалузі як такої, чия продукція користуватиметься стабільним попитом на ринку за рахунок активного імпортозаміщення.

При цьому на ТС ринку має місце особливо потужна протидія іноземних конкурентів. Тому відвоювання цього ринку і реалізація існуючих конкурентних переваг вітчизняних ТС підприємств неможливі без активної допомоги держави, включно із застосуванням адекватних заходів торгівельної політики. Серед основних заходів

розвитку внутрішнього ринку та сприяння виходу вітчизняної наукоємної ТС продукції на зовнішні ринки, що допускаються правилами СОТ, можна виділити наступні:

- впровадження системи поведіння з бруттом твердих сплавів;
- антидемпінгові розслідування;
- державне субсидування наукових розробок у галузі матеріалознавства та нових технологій;
- включення ТС підприємств до регіональних програм розвитку малого підприємництва.

Смутчак З.В., к.е.н.
Кіровоградська льотна академія
Національного авіаційного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ГАРМОНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Становлення ринкової економіки в Україні, формування конкурентного середовища різнобічно і суперечливо вплинули на соціально-трудова сферу, виявили низку вузлових проблем, що потребують уваги та глибоких наукових досліджень. Результати реформування соціально-трудова відносин (СТВ), розпочатого в Україні у 1991 р., сьогодні не влаштовують суспільство: має місце неефективність соціального діалогу, руйнація соціальних цінностей, зростання необгрунтованої диференціації доходів, соціальної нерівності, тіньової зайнятості, погіршення якості трудового потенціалу населення, загострення протиріч між попиту і пропозицією на ринку праці за обсягами та структурою. Усупереч очікуванням, серед бідних в Україні опинилися лікарі, вчені, вчителі, інженерно-технічні працівники, висококваліфіковані робітники, працівники культури. Накопичений людський капітал використовується в економіці неефективно і нераціонально, інноваційна і трудова активність належним чином не заохочуються, трудові права найманих працівників часто порушуються, роль профспілок, колективних угод швидко знижується.

Відомі в Україні дослідники сфери соціально-трудова відносин (С.І. Бандур, Д.П. Богиня, Т.А. Заяць, О.А. Грішнова, А.М. Колот, В.І. Куценко, Е.М. Лібанова, Л.С. Лісогор, О.Ф. Новікова, В.М. Новіков, В.В. Онікієнко, І.Л. Петрова, У.Я. Садова, М.В. Семикіна, Л.В. Шаульська та ін.) з тривогою констатують, що проблемність сучасних соціально-трудова відносин зумовлена глибинними внутрішніми суперечностями в економіці й політиці, недоліками